

Flerårsplan 2022-2024

Strängnäs kommun

Inledning

Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti på ekologisk grund.

Partiets politik och verksamhet bestäms av vårt mål:

**ATT FÖRVERKLIGA ETT SAMHÄLLE GRUNDAT PÅ DEMOKRATI, JÄMLIKHET OCH SOLIDARITET,
ETT SAMHÄLLE BEFRIAT FRÅN KLASS-, KÖNS- OCH ETNISKT FÖRTRYCK,
ETT RÄTTVIST OCH EKOLOGISKT HÅLLBART SAMHÄLLE DÄR KVINNOR OCH MÄN BYGGER SIN
EGEN FRAMTID I FRIHET OCH SAMVERKAN.**

Läget i kommunen idag

Strängnäs kommun har på flera sätt en gynnsam situation. Kommunikationerna och närheten till flera större städer, inte minst Stockholm driver på en tillväxt och utveckling. Ekonomin har efter många år av bristande budgetdisciplin och dåliga affärer stabiliserats.

Samtidigt syns baksidan av åren av fokus på ekonomin. Skolresultaten är långt ifrån vad de borde vara och kommunen misslyckas att möta den kraftiga socioekonomiska segregation som blivit resultatet av skolvalet och de många friskolorna i Strängnäs.

Från pandemin kan vi dra flera slutsatser. Bland annat blev behovet av att ha en välorganiserad och välbemannad omsorg mycket tydligt. Bristen på tid för utveckling och kompetensinsatser har även lett till att de förutsättningar som centrala myndigheter trodde fanns var antingen historia eller fantasi. Nu behöver omsorgen stärkas.

Även om Strängnäs legat högt på rankinglistor inom miljöarbetet så är vår bild att för mycket av arbetet har fastnat i allt mer inaktuella planer. Nu måste planerna bli verklighet och kommunen göra de satsningar som krävs för att nå netto noll utsläpp av växthusgaser.

**• "TILLSAMMANS OCH MED INVÅNARNYTTAN I FOKUS,
SKAPAR VI FRAMTIDENS HÅLLBARA KOMMUN
I HJÄRTAT AV MÄLARDALEN"
- STRÄNGNÄS KOMMUNS VISION**

Vänsterpartiets flerårsplan

Vår flerårsplan strävar mot den av fullmäktige beslutade visionen. Vi visar här hur vi vill att kommunen ska styras. Att äldre, barn, föräldrar, alla invånare ska i större del kunna delta i utvecklingen av kommunen är för oss en självklarhet. Strängnäs är vår kommun, alla tillsammans.

Vi vill visa hur man behåller hjärtat i politiken och verksamheten samtidigt som vi bygger en hållbar kommun.

För att nå klimatmålen så måste hela samhället ställa om och det ganska snabbt. Det enda sättet att göra det på är att öka jämlikheten i samhället och ge alla en möjlighet att delta i arbetet. Det förutsätter väl fungerande kommunala verksamheter som lyfter invånarna.

Läs även vårt kommunalpolitiska program på strangnas.vansterpartiet.se

TILLSAMMANS FRAMTID HÅLLBARHET HJÄRTA

Innehållsförteckning

Inledning	3
Läget i kommunen idag	3
Vänsterpartiets flerårsplan	3
Kommunens övergripande mål	6
”Välståndet	6
“Människorna	6
”Planeten	6
Perspektiv - Invånare	7
Perspektiv - Medarbetare	8
Perspektiv - Samhälle	9
Ekonomisk plan 2022-2024 med budgetramar	10
Politiska prioriteringar	12
Kommungemensamma uppdrag - horisontella resurser	13
Nämndernas uppdrag och budget	14
Kommunfullmäktige och Valnämnden	14
Kommunstyrelsen	15
Barn- och utbildningsnämnden	16
Socialnämnden	17
Kulturnämnden	19
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	20
Teknik- och fritidsnämnden	21
Investeringsramar per nämnd	22

Kommunens övergripande mål

"VÄLSTÄNDET

VI ÄR FAST BESLUTNA ATT SÄKERSTÄLLA ATT ALLA MÄNNISKOR KAN LEVA I VÄLMÅGA OCH HA MENINGSFULLA LIV OCH ATT EKONOMISKA, SOCIALA OCH TEKNISKA FRAMSTEG SKER I HARMONI MED NATUREN.

"MÄNNISKORNA

VI ÄR FAST BESLUTNA ATT AVSKAFFA ALLA FORMER OCH DIMENSIONER AV FATTIGDOM OCH HUNGER OCH SÄKERSTÄLLA ATT ALLA MÄNNISKOR KAN FÖRVERKLIGA SIN POTENTIAL I VÄRDIGHET OCH JÄMLIKHET OCH I EN HÄLSOSAM MILJÖ

"PLANETEN

VI ÄR FAST BESLUTNA ATT SKYDDA PLANETEN FRÅN ATT FÖRSTÖRAS, INKLUSIVE GENOM HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION, GENOM ATT FÖRVALTA DESS NATURRESURSER PÅ ETT HÅLLBART SÄTT OCH VIDTA OMEDELBARA ÅTGÄRDER MOT KLIMATFÖRÄNDRINGARNA, SÅ ATT PLANETEN KAN TILLGODOSE NUVARANDE OCH KOMMANDE GENERATIONERS BEHOV.

FN – ATT FÖRÄNDRA VÅR VÄRLD: AGENDA 2030 FÖR HÅLLBAR UTVECKLING

**INGEN SKA
LÄMNAS
UTANFÖR**

Perspektiv - Invånare

I STRÄNGNÄS KOMMUN ERBJUDS VÄLFÄRDSTJÄNSTER AV GOD KVALITET SOM UTGÅR FRÅN INVÅNARNAS BEHOV OCH SOM ÄR STABILA ÖVER KONJUNKTURSÄNDRINGAR.

Det ska gå att lita på skolan, omsorgen, socialtjänsten och alla delar av välfärden. För invånarna betyder det också förutsägbarhet. Från ett år till ett annat ska inte förutsättningarna ändras till det sämre.

Politiken behöver alltså vara långsiktig och fokuserad på de kommunala tjänsternas kvalitet och omfattning och inte i första hand på överskottsmål och soliditet. Det behövs däremot också kontroll på ekonomin och förståelse för att fastställd budget ska hållas.

En nödvändig digitalisering och robotisering av administration kan bidra till en effektivare hantering och att kvalificerade anställda kan jobba med andra uppgifter. Det är dock viktigt att kopplingen mellan handläggaren och den invånare som söker stöd inte försämras när vissa bedömningar görs automatiskt. Det är också helt avgörande att digitaliseringen inte blir ytterligare ett hinder på vägen för de som vill ha hjälp. Öppna kontaktvägar och möjligheten att nå exempelvis socialtjänsten under stor del av dygnet ska prioriteras.

Barnen i förskolan och skolan ska få den skolgång och de förutsättningar som behövs för att nå sin fulla potential. I dagens skola har skolvalet delat upp eleverna baserat på deras socioekonomiska bakgrund. Förutsättningarna för att elever ska få extra stöd blir allt mer en fråga om en fastställd neuropsykiatrisk diagnos, som ADHD, och inte på elevens faktiska behov. Det socioekonomiska stödet till skolorna lyckas inte skapa förutsättningar för att bryta kopplingen till föräldrarnas utbildningsnivå eller lyfta barnen till deras högsta potential. Med vår politik stärks de behovsstyrda delarna av skolpengen och skolan blir inte budgetregulator för hög- eller lågkonjunktur.

DEMOKRATIN ÄR LEVANDE OCH INKLUDERANDE. DE SOM BOR OCH VERKAR I STRÄNGNÄS KOMMUN ÄR MEDSKAPANDE OCH DELAKTIGA I KOMMUNENS UTVECKLING.

Strängnäs förändras och det är viktigt att invånarna, gamla och nya, får vara en del i hur det utvecklas. Att rösta vart fjärde år är inte den enda påverkan som invånarna ska ha. I varje beslut behöver det vara enkelt och tydligt för invånarna att de kan och uppmanas att lämna sina synpunkter.

Medborgardemokrati och inflytande är någon som kan förbättra en kommun. Det förutsätter kvalitet och att den nämnd eller den del av förvaltningen som öppnar för synpunkter också har tänkt efter på vad synpunkterna ska användas till och var det finns förändringsmöjligheter.

Förutsättningen för all kommunal verksamhet är att den är till för människorna i kommunen, direkt eller indirekt. Öppenheten är avgörande för ett inkluderande och hållbart samhälle. Medborgarkontoren har en viktig roll som kan bli större om de ännu mer används för att skapa dialog inför beslut i frågor som berör kommundelen.

De tre råden (seniorfrågor, funktionshinderfrågor, ungdom) behöver fortsätta att utvecklas och får en tydligare förankring i politiken och förvaltningen med förutsättningar att påverka och bidra till kommunens utveckling.

Perspektiv - Medarbetare

Vi vill se en organisation som styrs med tillit. Inte på någon nivå i organisationen är tillit nyckeltal, uppföljningsmått och kvantifierbara mål.

För oss är tillit är att peka ut riktningen och de övergripande målet. Hur arbetet sedan fortskrider följs mest effektivt upp genom de faktiskt resultat som uppnås, inte genom förutbestämda eller konstruerade mätetal. För Vänsterpartiets politik och målsättningar är däremot vägen till målen långt ifrån oväsentlig, för vägen mot ett mål påverkar hur andra mål kan uppnås. Målen hänger ihop med varandra och på vägen mot ett mål kan ett annat motverkas. Detta är dock något som alla vet och förstår, tillit är då att våga lita på att medarbetarna tänker igenom upplägg och utförande av arbetet på ett komplett sätt.

**TILLSAMMANS UTVECKLAR VI ARBETSSÄTT OCH STRUKTURER.
VI ANVÄNDER VÅRA RESURSER EFFEKTIVT OCH
VERKSAMHETEN ÄR LÅNGSIKTIGT HÅLLBAR.**

Digitaliseringen och robotisering av administrativa uppgifter behöver fortsätta. Samtliga arbetsuppgifter som går ut på att jämföra information mot gällande regler och undantag kan utföras av program. Personalen behövs i mötet med människor. När antalet äldre och barn ökar under planperioden och kommande år så behövs all kompetent personal inom omsorg och skola istället för inom administration.

En effektiv och långsiktigt hållbar verksamhet bygger på medarbetarnas engagemang och kompetens. Att varje enskild medarbetare får möjlighet att forma sitt arbete för att nå målen ger en känsla av självbestämmande och arbetsglädje. Det bygger en attraktiv arbetsplats vare sig det är i klassrummet, ett kontor i kommunhuset eller hemma hos en invånare med hemtjänst.

Omsorgen och medarbetarna där måste lyftas på ett långsiktigt sätt. Fler unga måste se omsorgen som en framtida arbetsplats för att behoven av personal ska kunna mötas tillsammans med en fortsatt digitalisering. Det innebär bland andra saker högre lön och bättre arbetsvillkor men också regelbunden kompetensutveckling, karriärvägar samt vårdsvenska för de som nyligen kommit till Sverige.

**STRÄNGNÄS KOMMUN HAR STOLTA OCH KOMPETENTA MEDARBETARE
SOM TILLSAMMANS UTVECKLAS OCH
SKAPAR MODERNA OCH ATTRAKTIVA ARBETSMILJÖER**

Kompetensutveckling är avgörande för att stimulera och behålla personal, för att de ska kunna utnyttja hela sin potential i arbetet. Kvalitet i utförandet, bra arbetsmiljö, kompetensutveckling och en kreativ arbetssituation går hand i hand med de äldres livskvalitet och barnens möjligheter att klara skolan. Personalens arbetsmiljö är också mötet med invånaren. Kompetensutvecklingen bör innefatta HBTQ-certifiering i alla kommunens verksamheter, samt effektivare utbildning och insatser mot mobbing.

Möjlighet till heltid är en viktig del av arbetet för jämlikhet och en förutsättning för ett framgångsrikt utvecklingsarbete. För många anställda, framför allt kvinnor, har mot sin vilja deltidstjänster som inte ger en lön att leva på.

En konstant hög sjukfrånvaro driver fram ett behov av vikarier. Vikarierna måste då bli en del av utvecklingen och få rimliga arbetsförhållanden. För både timanställda som gör inbopp inom olika verksamheter och för fast anställda resurspersoner är utveckling en utmaning. Förutsättningarna för att delta i kompetensutveckling och olika enheters utvecklingsarbete blir sämre utan en fast arbetsplats. Vi ser ett värde för vikariernas arbetssituation och kommunens framtida rekrytering av personal att även de blir inkluderade i omsorgens och skolans utvecklingsarbete. Bemaningsenheten ska vara en utvecklande hemvist för fast anställd resurspersonal.

Perspektiv - Samhälle

STRÄNGNÄS KOMMUN HAR ETT AKTIVT ARBETE KRING HÅLLBARHETSFRÅGOR, MED KLIMATET I FOKUS OCH AGENDA 2030 SOM BAS. TILLSAMMANS UTVECKLAR VI LOKALSAMHÄLLET MED MÄNNISKOR SOM VILL BO OCH LEVA I, VERKA I OCH BESÖKA VÅR KOMMUN.

Vad det gäller faktiska åtgärder ligger miljöarbetet efter andra kommuner. Speciellt vattenvården är eftersatt och nödvändiga åtgärder har inte genomförts eftersom finansiering har saknats. Nu behöver det bli konkreta åtgärder för att förbättra den biologiska mångfalden, skydda och förbättra sjöar och vattendrag och inte minst för att minska kommunens klimatpåverkan.

I alla beslut behöver klimatfrågan lyftas. Varje gång ett kommunalt bolag, en nämnds eller fullmäktige tar ett beslut som påverkar kommunen eller invånarnas klimatpåverkan negativt så behöver det framgå. Det ska inte gå att bygga med betong när det hade gått med trä, utan att de som beslutar gör ett aktivt val mellan olika hållbarhetsaspekter. Klimat- och energiplanen är äntligen på plats men ännu saknas såväl aktiviteter som budgetering. Nu krävs krafttag för att nå netto noll utsläpp av växthusgaser.

Samhället och den kommunala verksamheten ska planeras för minsta möjliga klimatpåverkan. Det gäller i allt från detaljplanering av nya området till hur kommunens mark och skogar sköts.

Vi vill se att alla kostnader och intäkter kopplade till exploatering av mark (försäljning, arrende och skötsel av skogar) sker i resultatenheter. Vinsterna vid försäljning ska användas för att göra det möjligt att genomföra strategiska markköp och en skogsskötsel inriktad på värden för natur, klimat och invånarnas naturupplevelser.

Bolagen

Vänsterpartiet vill ge SEVAB/ESEM och fastighetsbolaget SFAB i uppdrag att intensifiera arbetet med att göra det möjligt för privatpersoner och verksamheter att tanka biogas och vätgas samt att arbeta för installation av fler laddstolpar i kommunen. Solceller bör planeras och installeras på alla nybyggda kommunala fastigheter och gradvis på de byggnader som finns idag (till att börja med skolorna).

Kommunala hyresrätter ska planeras och byggas genom bostadsbolaget SBAB (allmännyttan). De ska då byggas med fokus på låg kostnad och lågt klimatavtryck, exempelvis genom mindre lägenheter, rimlig standard och byggnader i trä. Hyresrätter med extra service och gemensamhetsytor riktade till äldre invånare, så kallade trygghetsbostäder, ska vara en del av utbudet och att kostnaderna då hålls nere är avgörande för att de ska vara möjliga att hyra för alla invånare. Solceller ska installeras på de nya kommunala hyresrätter som byggs samt på tidigare bestånd i den takt som är möjlig.

Invånarna

De åtgärder och investeringar som kommunen kan bidra med för att ge invånare och medarbetare en chans att minska sin klimatpåverkan behöver identifieras och genomföras.

Kollektivtrafiken ska bli ett starkare alternativ till den egna bilen. En ny stadsbuss som trafikerar Karinslund- Strängnäs centrum- Resecentrum -Larslunda - Solberga - Biskopskvarn utgör ett konkret och genomförbart sätt för mer miljövänlig transport till jobb, affärer och idrottsutövning. Det ökar också självständigheten för personer med funktionsnedsättning, ungdomar och äldre när behovet av egen bil minskar.

Busstrafiken mellan kommundelarna måste förstärkas, både med linjer och turtäthet. Det bidrar till jämlikhet och såväl social- och miljömässig hållbarhet. Kultur- och idrott samt handel måste vara tillgängligt för alla, även utan bil.

Cykelbanor mellan kommundelarna enligt den fastställda cykelplanen ska genomföras under perioden, så att alla som kan och vill har ett säkert, billigt och miljövänligt sätt att ta sig mellan tätorterna. Det är viktigt för klimatet och folkhälsan att biltrafiken minskar. Cykelbanor måste byggas för att skapa en vana och intresse av att cykla. Det går inte att vänta på att cyklandet ska öka utmed högtrafikerade vägar. För att underlätta och effektivisera genomförande så ska cykelbanorna vara av enkel konstruktion.

Ekonomisk plan 2022-2024 med budgetramar

Vår ekonomiska plan syftar självklart till att nå den politik vi beskriver i flerårsplanen. Det betyder att mer resurser behöver tillföras budgeten. Det går inte att öka resurserna i de två stora nämnderna och till miljöarbetet med hjälp av nedskärningar i andra verksamheter, det finns inte förutsättningar.

Vi har ett antal konkreta satsningar och prioriteringar i den ekonomiska planen, se nedan. De största förändringarna är en lönesatsning på omsorgen och en fortsatt förflyttning av skolpengen mot behovsstyrd fördelning.

Horisontella medel

En del av budgeten budgeteras utanför nämndernas och kommunstyrelsens verksamheter. Det gäller olika typer av buffertreserver för att inte få en budget utan nödvändig stabilitet ifall externa faktorer påverkar resultatet.

Även delar av arbetet för barn och unga, samt arbetsmiljöinsatser och klimatarbete sker bäst på en övergripande nivå där den nämnd som behöver resurser för en viss åtgärd eller samarbete kan få det. Mellan 2,7 % och 2,3 % av budgeten under de tre åren läggs på en övergripande nivå.

Resultat

Vårt förslag medför ett överskott på minst 1,4 %. Under kommande konjunktursvängning räknar vi med att återställa överskottet till långsiktigt hållbar nivå genom en period med kompenserande högre överskott. Överskottet ska variera över tid för att kunna göra nödvändiga åtgärder och ändå ha en välfungerande ekonomi. Om budgeterade buffertmedel inte alls behöver användas så uppgår överskottet till 3,2 % över planperioden.

Skattesats

Skatteintäkterna baseras på en oförändrad skattesats om 21,67 kr år 2022, en ökning till 21,97 år 2023 och till 22,37 år 2024.

Vänsterpartiet
Strängnäs

Nämnd, tkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Politiska prioriteringar Budget 2022
Kommunfullmäktige	-8 980	-8 077	-8 344	-1 170
Kommunstyrelse	-170 149	-172 875	-175 805	-7 000
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	-33 679	-34 097	-35 135	-4 711
Teknik- och fritidsnämnden	-148 387	-150 982	-155 819	-4 495
Kulturnämnden	-55 056	-56 947	-58 686	-4 555
Socialnämnden	-798 585	-825 448	-852 576	-35 691
Barn- och utbildningsnämnden	-1 020 760	-1 045 631	-1 069 688	-27 440
Summa nämnder och styrelser	-2 235 597	-2 294 055	-2 356 054	-85 061
Horisontella medel	-64 731	-58 605	-59 748	
				År 2022-2024
Resultat enligt god ekonomisk hushållning	40 278	35 001	32 601	107 880
Resultatmål	1,7%	1,4%	1,3%	1,4%
-om buffert inte används	3,7%	3,1%	2,9%	3,2%

Politiska prioriteringar (klicka på länkarna för att läsa mer)

Kommungemensamma uppdrag - horisontella resurser

[Utökad stöd för bättre arbetsmiljö och ökad frisknärvaro](#)

[Tidiga insatser för barn och unga](#)

[Övergripande arbete Agenda 2030 - konkret klimatarbete](#)

[Ekonomiska förutsättningar -Horisontella resurser](#)

Nämndernas uppdrag och budget

[0,9 % nedskärning endast på kommunstyrelsen](#)

Kommunstyrelsen

[Förstärkt uppsiktsplikt](#)

[Utökad kollektivtrafik](#)

Barn- och utbildningsnämnden

[Ökad socioekonomisk kompensation](#)

[Stöd till barn med särskilda behov](#)

[Utökad kompetensutveckling](#)

Socialnämnden

[Ökad bemanning](#)

[Lönesatsning på omsorgen](#)

[Verksamhetsutveckling](#)

[Arbetsmarknadsåtgärder \(praktikplatser och aktivitetsansvar\)](#)

[Återtagande av hemtjänst - avveckling av LOV](#)

[Återställd hyra i särskilda boenden/LSS-boenden](#)

Kulturnämnden

[Biblioteksverksamhet](#)

[Kulturskolan](#)

[Fritidsgårdar och Ungdomens hus](#)

[Medborgardialog](#)

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

[Strategiskt miljöarbete och verkställande av strategier](#)

[Tillsyn](#)

Teknik- och fritidsnämnden

[Anpassade tjänster](#)

[Strategiskt arbete](#)

[Enkelt avhjälpna hinder](#)

[Utveckling av måltider](#)

Kommungemensamma uppdrag - horisontella resurser

Utökat stöd för bättre arbetsmiljö och ökad frisknärvaro

HR-avdelningen har gjort ett bra arbete med att stötta enheterna i hur sjukfrånvaro ska hanteras. Att arbetsgivaren är aktiv redan från ett tidigt skede i en sjukfrånvaro och snabbt kan göra Anpassningar och insatser förkortar sjukfrånvaron, vilket är en fördel för alla. Stor vikt ska läggas vid att hitta Anpassningar av arbetet som gör att de anställda som kan jobba deltid eller arbetsträna ska kunna få möjlighet till det så tidigt som möjligt.

Kompetensutveckling och stöttning till cheferna för att skapa en bra arbetsmiljö på sina enheter ska fortsätta.

Tidiga insatser för barn och unga

Det samarbete som sker övergripande inom förvaltningen samt mellan nämnderna och kommunstyrelsen kring barn och ungdomars behov ser vi som en framgångsfaktor. Det övergripande arbetet ska fortsätta även efter planperioden.

Vi vill se ytterligare nämndövergripande arbete för att gemensamt lösa problem och underlätta för barn och ungdomar. Där ser vi särskilt ett hemasittarteam enligt Nytorpsmodellen, Team Ungdoms verksamhet samt fritidsgårdarnas funktion som mötesplatser för barn och ungdomar som viktiga punkter.

Övergripande arbete Agenda 2030 - konkret klimatarbete

Mycket av arbetet med hållbarhetsarbete enligt Agenda 2030 sker som en naturlig del av nämndernas verksamhet och är därmed en del av deras budget.

Konkreta åtgärder behöver identifieras och sen projekt genomförs för att göra verklighet av de åtgärder som är stora och kanske berör fler enheter. Resurser för att frigöra personal för projekt lägger vi som horisontella resurser.

Konsumentrådgivning inom energieffektivitet och resursförbrukning ska fortsätta att utvecklas. Information om de åtgärder kommunen vidtar för att stötta en omställning ska aktivt spridas till kommuninvånarna.

Ekonomiska förutsättningar -Horisontella resurser

	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Budgetram (Mkr)			
Horisontella medel	65	59	60
varav			
Åtgärder för bättre arbetsmiljö	3,5	3,5	3,5
Tidiga insatser barn och unga	10,0	10,0	10,0
Agenda 2030 - konkret klimatarbete	4,0	4,0	4,0
Buffert och reservmedel	42	42	43

Nämndernas uppdrag och budget

Nämnderna ska fortsätta sina grundläggande uppdrag och tillskott sker för att lyfta omsorgen, miljöarbetet, kulturen och medborgardialog samt skolornas arbete med barn som behöver extra stöd.

0,9 % nedskärning endast på kommunstyrelsen

I den långsiktiga ekonomiska plan som beslutats av fullmäktige så ingår en årligt återkommande sänkning av nämndernas kostnader med 0,9 % innan fördelning av resurser sker enligt budgetmodellen.

Vi ser inte några förutsättning för att genomföra den nedskärningen i någon nämnd under planperioden och den är i vårt förslag endast inkluderad för kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige och Valnämnden

Fullmäktige

Medborgarna ska i större grad uppmanas att aktivt delta och engagera sig i de ärenden som kommer upp i fullmäktige, genom de politiska partierna men även genom medborgarförslag och frågor.

Rollen som det högsta politiska organet i kommunen medför att kraven på fullmäktige är höga. Vi förväntar oss en öppenhet mot invånarna både i kommunikation inför större beslut samt när beslut fattas gällande medborgarförslag. Det är viktigt att fullmäktige balanserar intresset av kort handläggningstid och snabba beslut med invånarnas möjligheter att i god tid reagera till de valda ledamöter som företräder dem.

Välutvecklade beslutsunderlag utifrån Agenda 2030 ska vara standard och beslutsärenden som når fullmäktige ska alltid innehålla en minst en övergripande beskrivning av barn-, miljö/klimat- samt ekonomisk konsekvens. Förväntad påverkan på jämställdhet och jämlikhet ska vara tydligt i alla beslut. Konsekvensen ska alltid beskrivas både utifrån avslag och bifall.

Valnämnden

Då 2022 är ett valår får valnämnden genomföra det som är dess funktion, att ordna med val. Resurser förväntas fortsätta läggas fram till valdagen för att få ett så högt valdeltagande som möjligt för att legitimera fullmäktige som en tydlig spegling av invånarnas syn på hur kommunen ska styras.

Valnämnden ska vara aktiv på sociala medier liksom i lokaltidningarna för att återkommande bidra till det gemensamma intresset att valdeltagandet blir högt.

Ekonomiska förutsättningar - Kommunfullmäktige

Budgetram (Mkr)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunfullmäktige	9,0	8,1	8,3

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Förstärkt uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens verksamheter och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt de kommunalt ägda bolagen och de gemensamma nämnder och kommunalförbund kommunen är medlemmar i.

Kommunstyrelsens granskning ska under perioden lyftas och vara skarpare gällande nämndernas uppfyllande av sina uppdrag. Vi vill se en kommunstyrelse som vågar ifrågasätta när nämnderna inte uppfyller de mål som fullmäktige fastställt och inte arbetar efter beslutade styrdokument och planer.

Fokus ska vara på att stötta och kontrollera nämndernas arbete med att uppfylla de särskilda uppdrag som ges via de övergripande styrdokumenterna.

Demokratiskt ansvarstagande

Det är viktigt att ledamöterna i kommunstyrelsen har en god insyn i verksamheten och förståelse för de ärenden som kommer upp för beslut.

Vi vill se en utökad möjlighet för ledamöterna att få information genom att förlägga kommunstyrelsen till två tillfällen per månad, ett formellt beslutsmöte och ett distansmöte för information och meningsutbyte. Distanshanteringen under pandemin har tydligt visat att ärenden kan diskuteras och information ges på distans, något som effektiviserar både för ledamöterna och för de som ska föredra informationen.

Utökad kollektivtrafik

Kollektivtrafiken är det effektivaste sättet att ställa om persontrafiken i hållbar riktning. Vi vill göra det till ett självklart och praktiskt val för invånarna att åka buss, genom att förbättra lokaltrafiken till kommundelarna med nya linjer och med utökad turtäthet. Utökningen ska ske genom anropsstyrd trafik på landsbygden och genom ytterligare bussar som trafikerar stadslinjerna.

Hållplatsernas säkerhet och användbarhet ska ses över. Ett fortsatt fokus på att inkludera Larslunda, Solberga och verksamhetsområdena i Biskopskvarn i ett kollektivtrafiknät.

Vi vill se en förbättrad busstrafik i en kombination av stadstrafik och landsbygdstrafik mellan i Mariefred och Åkers styckebruk där det aldrig är mer än 200 m till en hållplats med timtrafik och anropsstyrd trafik i alla bostads- och industriområden i och omkring tätorterna.

En mer användbar kollektivtrafik bidrar till att uppnå mål för jämlikhet och social hållbarhet, att alla har råd och möjlighet att ta sig till jobb, skola och aktiviteter. Det gör också att barn och ungdomar i kommundelarna kan utnyttja utbudet av kultur - och idrott i Strängnäs och Mariefred även om föräldrar inte kan skjutsa.

På sikt ska kollektivtrafiken avgiftsbefrias.

Ekonomiska förutsättningar - Kommunstyrelsen

Budgetram (Mkr)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunstyrelse	170	173	176
varav			
Förstärkt internkontroll	0,5	0,5	0,5
Utökad kollektivtrafik	6,0	6,0	6,0
Demokratiskt ansvarstagande	0,5	0,5	0,5

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet.

För att öka rektorernas närvaro som pedagogiska ledare och för att lärare ska kunna arbeta mindre med kringuppgifter så tillförs nämnden resurser för att införa stödtjänster, exempelvis administrativa chefer och socialpedagoger.

Ökad socioekonomisk kompensation

Den socioekonomiska segregationen i Strängnäs är tydlig, speciellt gällande föräldrarnas utbildningsnivå och därmed studievana i hemmet.

Föräldrarnas utbildningsnivå har visat sig vara den absolut viktigaste socioekonomiska faktorn för hur väl eleverna lyckas i skolan. Orsaken till denna segregation är i huvudsak kösystemet som tidigt låser platser på skolor och i kombination med valfrihetssystemet är en uppenbar väg för friskolor att genom riktad reklam och andra åtgärder i praktiken välja elevernas socioekonomiska bakgrund. Det finns få åtgärder på kommunal nivå för att bryta denna nationellt bestämda förutsättning för friskolesystemet.

Den del av skolpengen som fördelas på socioekonomisk grund ska utökas, till totalt 60 Mkr från dagens 39 Mkr för grundskolan och från 17 Mkr till 25 Mkr förskolan, för att stötta de skolor och förskolor som har en större socioekonomisk utmaning. Detta sker delvis genom ramtillskott.

Stöd till barn med särskilda behov

Situationen för de barn som inte kan få stöd nog genom den vanliga verksamheten behöver förbättras. En neuropsykiatrisk funktionsnedsättning oavsett om den är diagnoserad eller inte har stor påverkan på en elevs förmåga att delta i undervisningen. Skolornas behov får mer stöd för att klara sitt uppdrag även för dessa barn.

De barn som inte klarar att vara i skolan och skolkar eller blir hemmasittare behöver mer stöd än idag. Detta är ett uppdrag som nämnden har gemensamt med övriga nämnder i den mån de behövs och som finansieras i horisontella medel.

Utökad kompetensutveckling

Medel tillförs nämnden för att möjliggöra ytterligare kompetensutveckling, med fokus på barn med särskilda behov eller funktionsnedsättning.

Ekonomiska förutsättningar - Barn- och utbildningsnämnden

Budgetram (Mkr)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Barn- och utbildningsnämnden	1021	1046	1070
varav			
Barn med behov av särskilt stöd	3,5	3,5	3,5
Socioekonomiskt tillskott	12,0	15,0	15,0
Utökad kompetensutveckling	3,0	3,0	3,0
Ingen 0,9 % budgetminskning	8,9	9,1	9,4

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för kommunens insatser inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen, funktionshinderomsorgen, arbetsmarknadsenheten och integration. Målgruppen sträcker sig från små barn till äldre vuxna.

I Strängnäs kommun ska den som har behov av insatser inom socialnämndens ansvarsområde kunna fortsätta att utvecklas var man än bor. Oavsett om man får insatser av personal från hemtjänst, hälso- och sjukvård eller bor på särskilt boende möter personalen människan där den är.

Samverkan med brukarorganisationer ska utvecklas under perioden.

Nämndens verksamhet ska i så stor utsträckning som möjligt ske i kommunala lokaler.

Ökad bemanning

Kommunens särskilda boenden har mycket låg personaltäthet på vardagar, bland de 10 % lägsta i landet. På helgerna är det bara en kommun i landet som har lägre personaltäthet.

Personalsituationen ger inte en stabil grund för bra arbetsmiljö, god boendemiljö och för nödvändig utveckling. Vänsterpartiets förslag innehåller personalförstärkningar.

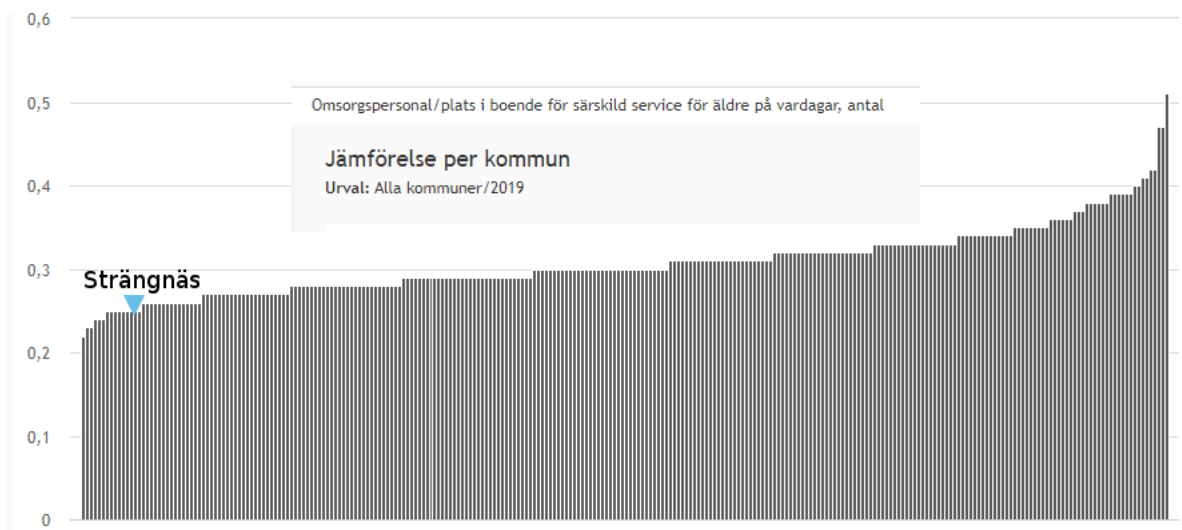

Bild: Personaltäthet inom äldreomsorgen, från Kolada (senaste data, från 2019)

Lönesatsning på omsorgen

En grundläggande förutsättning för en välfungerande verksamhet är tillgången på kompetent personal. Idag är omsorgen inte tillräckligt attraktiv för ungdomar eller för den personal som måste finna incitament att stanna kvar inom sitt yrke och i Strängnäs kommuns verksamhet. Ett problem är lönenivåerna inom omsorgen.

Vi budgeterar en löneökning på 3 % utöver den normala lönefördelningen 2022 och ytterligare 2 % per år till 2024 riktad till personal inom omsorgen. Det är inte tillräckligt för att långsiktigt öka intresset men det är en nödvändig start efter att pandemin övertydligt visat på personalens dagliga insats för kommuninvånarna.

Verksamhetsutveckling

Socialnämnden kommer under planperioden att behöva fokusera på verksamhetsutveckling, digitalisering/robotisering och kompetenshöjning. Fler äldre och en lågkonjunktur med ökande arbetslöshet lägger grunden för ett effektiviseringsbehov sett till vilka arbetsuppgifter som personalen gör. Tekniskt stöd inom omsorgen som även förbättrar för de som tar emot omsorgen behöver införas.

Välfärdsteknik kan frigöra resurser för att förbättra den omsorg som sker. E-tjänster och robotisering av handläggning inom flera områden, samt inte minst tekniskt stöd (som kameratillsyn, GPS-larm/individuella trygghetslarm och surfplattor) kan stärka individen och bidra till ett bättre resursutnyttjande. Den enskilde kommuninvånarens förutsättningar att leva ett självständigt liv med hög delaktighet och hög livskvalitet blir bättre.

Modellen för implementering av digitalisering, robotisering ska utökas med tekniskt stöd i omsorgen och kombineras med en testplattform där medarbetare och invånare med omsorgsbehov kan se nyttan med nya lösningar.

Nämnden tillförs medel för utökad kompetensutveckling om funktionsnedsättningar för personal inom omsorgen och gällande införande av välfärdsteknik samt för faktiska organisatoriska förändringar och tekniska förbättringar.

Arbetsmarknadsåtgärder (praktikplatser och aktivitetsansvar)

Kommunen behöver fortsatt ta ett ansvar för arbetslöshet hos unga vuxna samt för den långtidsarbetslöshet som blivit värre under pandemin. Arbetslöshet är ett statligt ansvar som inte kommer att fungera bättre efter förändringarna av Arbetsförmedlingens organisation och uppdrag. Kommunen har ett grundläggande intresse i social hållbarhet.

De grupper som står långt från arbetsmarknaden får då ännu svårare att få jobb och sysselsättning när arbetslösheten stiger. Socialnämnden ska intensifiera arbetet med att erbjuda praktikplatser och anpassade anställningar inom den kommunala verksamheten för de grupper som står långt från arbetsmarknaden.

Återtagande av hemtjänst - avveckling av LOV

För att kunna minska på ineffektiv logistik och på den administration och kontroll som LOV-systemet medför så ska hemtjänsten under perioden återföras i kommunal regi. För de kostnader som ett ordnat återtagande innebär och för tillfälligt utökad personal i den faktiska övergången så kompenseras nämnden.

Återställd hyra i särskilda boenden/LSS-boenden

När det nya hyressystemet infördes för bland annat särskilda boenden och gruppboenden så ökades det totala hyresuttaget på ett otillåtet och felriktat sätt. Vi vill återställa den totala hyresnivån till samma som innan hyressystemet infördes.

Ekonomiska förutsättningar - Socialnämnden

Budgetram (Mkr)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Socialnämnden	799	825	853
varav			
Ökad bemanning	9,1	10,1	12,1
Återtagande av hemtjänst till kommunal drift	0,0	0,8	0,0
Verksamhetsutveckling	6,3	6,2	6,5
Arbetsmarknadsåtgärder	5,5	4,5	3,0
Lönesatsning omsorg	2,9	4,9	6,8
Återställd hyra särskilda boenden/LSS	5,0	5,0	5,0
Ingen 0,9 % budgetminskning	6,9	7,0	7,2

Kulturnämnden

Kulturnämnden ansvarar för kommunens kulturhus Multeum, de kommunala mötesplatserna och biblioteksverksamheten samt kulturskolan och fritidsgårdarna.

Under perioden ska nämnden skapa fler tillfällen för personer med funktionsnedsättning att uppleva och utöva kultur.

Biblioteksverksamhet

Biblioteken har en viktig funktion att fylla och tillgängligheten för boende i alla kommundelar ska vara god, både genom att det finns filialer och att öppettiderna är generösa. Filialerna i Mariefred, Stallarholmen och Åkers styckebruk ska fortsättningsvis även ha öppet på lördagar.

För att utveckla verksamheten tillförs medel för en till bibliotekarietjänst inrättad på att stötta skolorna som inte har några egna skolbibliotek och för att förstärka de uppsökande verksamheterna får de som bor på särskilda boenden

Kulturskolan

För att göra kulturskolans verksamhet mer tillgänglig för alla så ska avgifterna sänkas under perioden. Åtgärder ska också genomföras för att minska köerna till populära aktiviteter, eftersom kösystem missgynnar de som av olika skäl kommer sent in i systemet.

Systemet för att ta betalt förändras så att betalning för kurser sker vid terminslut eller när de avslutas av eleven.

Fritidsgårdar och Ungdomens hus

Nämnden får ramtillskott för att fritidsgårdarna ska kunna öppna tidigare så att elever inte behöver vänta mellan att skolan slutar och fritidsgården öppnar. Det är en fördel för ungdomar som ska delta i aktiviteter senare på dagen och som inte bor i tätorten. Fritidsgårdarna ska i större utsträckning ha öppet även under skollov.

Under perioden påbörjas ett arbete med att möjliggöra ett Ungdomens hus i form av verksamhet styrd av ungdomar och unga vuxna med kommunalt stöd.

Medborgardialog

Nämndens ansvar för medborgardialog bör få ett fokus under perioden. Nämnden behöver stötta övriga nämnder i deras utveckling av dialogen gällande kontaktvägar och informationsspridning. Det gäller inte minst samarbete med kontaktcenter.

Ekonomiska förutsättningar - Kulturnämnden

Budgetram (Mkr)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kulturnämnden	55	57	59
varav			
Biblioteksverksamhet	1,4	1,4	1,4
Kulturskolan	0,8	0,8	0,8
Fritidsgårdar	1,1	1,1	1,1
Medborgardialog	0,8	0,8	0,8

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden är den nämnd som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet. Nämnden fullgör också kommunens uppgifter inom miljö-, hälsoskydds- och naturvårdsområdet, livsmedelsområdet samt smittskyddsområdet.

Nämnden skall även biträda kommunstyrelsen i den strategiska samhällsplanering samt i det strategiska arbetet med kommunens bostadsförsörjning och markförsörjning.

Strategiskt miljöarbete och verkställande av strategier

Nämnden tillförs resurser för att utveckla och verkställa det strategiska arbetet inom miljö och samhällsbyggnad. Det gäller exempelvis arbete med att uppdatera Översiktsplanen, få fart på arbetet med att förbättra vattenkvalitet i kommunens vattendrag och sjöar samt inte minst minskad klimatpåverkan och klimateffekter inom samhällsplanering och kommunal verksamhet.

Nämnden ska vara aktiv i att söka statlig delfinansiering inom LOVA/LONA och kunna hantera sådana projekt för att förbättra den ekologiska statusen för sjöar och vattendrag i kommunen.

Tillsyn

Det egeninitierade tillsynsarbetet inom natur, bygg och miljöskydd ska öka. Tillsyn över och informationsspridning om möjliga åtgärder gällande verksamheters energiförbrukning och möjligheter att byta från fossila bränslen, samt sådan verksamhet som påverkar vattenkvaliteten ska bli bättre.

Arbete med de förorenade områden som finns inom kommunen ska gå vidare med noggrannare undersökningar och åtgärder. Det gäller främst identifierade områden i riskklass 2 som ligger nära tätorter samt de som ligger nära vattendrag, bland annat nedlagda deponier, verkstäder som använt halogenerade lösningsmedel samt förorenade sediment. Tillsynen ska till stor del finansieras genom avgifter och statligt stöd.

För att minska utsläppet av näringsämnen till vattendrag och sjöar så ska tillsyn öka åtgärdstakten för dåliga enskilda avlopp nära vatten samt minska bräddningar från kommunala avloppsnät och reningsverk.

Ekonomiska förutsättningar - Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden

Budgettram (Mkr)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	34	34	35
varav			
Strategiskt miljöarbete	3,1	3,1	3,1
Tillsyn	1,4	1,4	1,4
Ingen 0,9 % budgetminskning	0,3	0,3	0,3

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens drift och underhåll av kommunens idrotts- och fritidsanläggningar, måltidsutbud och matleveranser, räddningstjänst samt stadsmiljö och intern kommunal service.

Anpassade tjänster

Inom nämndens operativa verksamhet tilldelas utökade resurser för handledning och lön för att det ska gå att skapa anpassade tjänster för att anställa kommuninvånare som står långt ifrån arbetsmarknaden. Detta ska ske i nära samarbete med socialnämndens verksamheter och Jobbtorg.

Strategiskt arbete

Arbete med Oljeskyddsplanen, Idrottspolitiskt programmet, Vattenplanen, Cykelplanen och Trafikplanen intensifieras. Planerna ska aktualiseras så att de går att arbeta efter och nämnden ska sedan fokusera på att faktiskt genomföra planerna.

Dessa planer ska vara viktiga styrdokument för förvaltningens arbete och som underlag för samhällsplanering och politiska beslut. De är den kommunala versionen av nationell reglering inom folkhälsa, miljö, natur och klimat.

Enkelt avhjälpna hinder

I invånarnas vardag finns saker som medför ett hinder. Det kan vara en felplacerad blomlåda, en för hög trottoarkant, en skylt som inte går att läsa för den som ser dåligt eller en trapp som är lätt att halka i. Detta är ofta enkelt avhjälpta hinder som snabbt kan åtgärdas utan större investeringar eller insats, men som hjälper i vardagen.

Nämnden ska under perioden aktivt bjuda in invånarna att påpeka hinder och därefter åtgärda dem.

Utveckling av måltider

Ett fortsatt utvecklingsarbete genomförs i samarbete med berörda nämnder för att utveckla måltidssituationen för barn och äldre som finns inom kommunala verksamheter eller som på annat sätt får mat från kommunen. Arbetet kan resultera i tekniska eller organisatoriska åtgärder, förändrad mat, eller tillskott av kulturinslag eller gemenskap till måltidssituationen.

Ekonomiska förutsättningar - Teknik och fritidsnämnden

Budgetram (Mkr)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Teknik- och fritidsnämnden	148	151	156
varav			
Anpassade tjänster	1,6	1,6	1,6
Strategiskt arbete	0,8	0,8	0,8
Enkelt avhjälpna hinder	1,3	1,3	1,3
Utveckling av måltider	0,5	0,5	0,5
Ingen 0.9 % besparing	1,3	1,3	1,3

Investeringsramar per nämnd

Kommunstyrelsens investeringsram ökas med totalt 7 miljoner under perioden för att möjliggöra sanering av förorenade områden där avgiftsfinansiering från de som bidragit till föreningen och statligt stöd inte täcker kostnaderna (eller där det är kommunen egen verksamhet som skapat föreningen).

Socialnämnden får en ökning av investeringsramen med 5,0 miljoner under 2022 och 4,0 miljoner under 2023 för att genomföra en verksamhetsutveckling med hjälp av välfärdsteknik.

Investeringarna för nämnden ska göras inom följande områden

- En testmiljö där personal och brukare kan pröva välfärdsteknik.
- Wi-fi för alla boenden, inne i lägenheterna/rummen.
- Fler nattkameror för färre störande besök och mindre personalinsats.
- Individuella trygghetslarm för boende så att tryggheten för de äldre kan behållas men färre låsta dörrar på boenden behövs samt att frihet och självbestämmande ökar.
- Kommunikationsplattor/Surfplattor för att underlätta för boende att kommunicera med personal och omvärld samt virtual reality-teknik för att aktiveras i vardagen genom att kunna virtuellt besöka och uppleva platser.

Teknik- och fritidsnämnden står för de största investeringarna i form av flera sportanläggningar och infrastrukturinvesteringar, inklusive att genomföra cykelplanen och koppla ihop kommundelarna med i huvudsak cykelvägar av Trafikverkets sommarcykelvägsmodell.

Investeringar	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kommunfullmäktige	0	0	0
Kommunstyrelsen	36,3	22,7	37
Barn- och utbildningsnämnden	10,2	12,5	10,2
Socialnämnden	9,6	10,9	5,6
Kulturnämnden	2,2	2,4	4,1
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden	0,5	1,6	0,9
Teknik- och fritidsnämnden	138,5	146,7	78,5
Totalt kommunen	197,3	196,8	136,3